

## הליך אישורים לרישיונות יצוא ביטחוני בעסקאות של כלי ירייה – תיקון החלטת ממשלה

### הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס, בהמשך להחלטת הממשלה מס' 3567 מיום 4 בדצמבר 2025 בנושא ייעול תהליכי הפיקוח על היצוא הביטחוני והחלטת ממשלה מס' 339 מיום 9 ביוני 2013 בנושא הליך אישורים לרישיונות יצוא ביטחוני בעסקאות כלי ירייה (להלן: החלטה 339), לתקן את החלטה 339 באופן הבא:

1. סעיף 1.א. יימחק.
2. סעיף 1.ב. יימחק.
3. בסעיף 1.ג. במקום "יצוא של כלי ירייה או פריטי תחמושת בשווי של עד 1 מיליון דולר ארה"ב" יבוא "יצוא של כלי ירייה או פריטי תחמושת בשווי של עד 5 מיליון דולר ארה"ב".
4. בסעיף 1.ד. במקום "יצוא של כלי ירייה או פריטי תחמושת לשימוש סופי של גורמי ממשל באחת מהמדינות שיובאו לידיעת הרשומים במרשם היצוא הביטחוני על ידי הרשות המוסמכת, לפי תקנה 1(3) לתקנות הפיקוח על יצוא ביטחוני (פטור מרישיון שיווק ביטחוני), התשס"ח-2008 בשווי של עד 5 מיליון דולר ארה"ב" יבוא "יצוא של כלי ירייה או פריטי תחמושת לשימוש סופי של גורמי ממשל באחת מהמדינות שיובאו לידיעת הרשומים במרשם היצוא הביטחוני על ידי הרשות המוסמכת, לפי תקנה 1(3) לתקנות הפיקוח על יצוא ביטחוני (פטור מרישיון שיווק ביטחוני), התשס"ח-2008 בשווי של עד 25 מיליון דולר ארה"ב".
5. בסעיף 1.ה. במקום המילים "יצוא כלי ירייה לצורכי הצגה בתערוכה, הדגמה ללקוח מסוים או תחזוקת כלי ירייה" יבוא " יצוא כלי ירייה לצורכי הצגה בתערוכה, הדגמה ללקוח מסוים, תיקון או תחזוקת כלי ירייה".

## דברי הסבר

### רקע כללי:

סעיף 2(ב) לחוק כלי הירייה, התש"ט-1949 (להלן: חוק כלי ירייה) קובע כהאי לישנא:

"לא יביא אדם כלי ירייה צבאי למדינה ולא יוציא אדם כלי ירייה צבאי מן המדינה אלא על פי אישור הממשלה".

בעבר, התקבלו מספר החלטות ממשלה לגבי נהלי האישור של עסקאות מכירה ליצוא של כלי ירייה, כמשמעותם בחוק כלי ירייה. בהחלטות אלה נקבע כי כל עסקה למכירת כלי ירייה ליצוא בהיקף כספי של פחות ממיליון דולר ארה"ב, תאושר על ידי שרי הביטחון והחוץ ועסקאות העולות על הסכום האמור, יאושרו גם על ידי ראש הממשלה ויראו באישורים אלה כאישור שניתן על ידי הממשלה כנדרש בחוק כלי ירייה. יישום מנגנון אישורים זה הביא לסרבול אישור עסקאות ייצוא של כלי ירייה, משום שגם עסקאות יצוא של כלי ירייה בהיקפים כספיים קטנים, נדרשו באישור השרים ואף במקרים רבים באישור ראש הממשלה.

בשנת 2007 נחקק חוק הפיקוח על היצוא הביטחוני, התשס"ז-2007 (להלן: חוק הפיקוח) המסדיר את הפיקוח של המדינה על יצוא של ציוד ביטחוני, על העברת ידע ביטחוני ועל מתן שירות ביטחוני, וזאת מטעמים של ביטחון לאומי, יחסי החוץ של המדינה והתחייבויותיה הבין-לאומיות. חוק הפיקוח קובע, בין היתר, מנגנון רישוי לפעולות שיווק ביטחוני של פריטים מפוקחים, לרבות כלי ירייה, המהווה שלב הכרחי לשם קבלת רישיון יצוא. מכוח חוק הפיקוח ותקנות הפיקוח על יצוא ביטחוני (התייעצות עם משרד החוץ בנוגע למתן רישיון יצוא ביטחוני), תשס"ח-2008 משרד החוץ משולב באופן מובנה וממוסד בהליך בחינת בקשות לרישיונות שיווק ויצוא.

לשם ייעול וזירוז הליך אישור עסקאות יצוא כלי ירייה מכוח חוק כלי ירייה וההבנה שהוראות חוק הפיקוח הסדירו מנגנוני בדיקה ורישוי אפקטיביים, התקבלה ביום 9 ביוני 2013 החלטת הממשלה מספר 339 שעניינה הליך אישורים לרישיונות ייצוא ביטחוני בעסקאות כלי ירייה (להלן: החלטה 339). בהחלטה זו הוסמכו שרי הביטחון והחוץ (להלן: השרים) לאשר, על דעת הממשלה, עסקאות הכוללות מספר פריטים ניכר (יצוא של מעל 1,000 כלי ירייה או 100,000 פרטי תחמושת) או שהיקפן הכספי עולה על 1 מיליון דולר ארה"ב או 5 מיליון דולר ארה"ב, ובלבד שבעסקאות אלו מיועדים הפריטים לשימוש סופי של גורמי ממשל באחת המדינות שיובאו לידיעת היצואנים הרשומים במרשם היצוא הביטחוני לפי תקנה 31(3) לתקנות הפיקוח על ייצוא ביטחוני (פטור מרישיון שיווק ביטחוני), התשס"ח-2008. בנוסף, נקבע, כי במקרה של חילוקי דעות בין השרים או אם סבר אחד מהם כי קיימת לגבי עסקה פלונית רגישות מיוחדת, יכריע בעניין ראש הממשלה.

עוד נקבע בהחלטה 339, כי במקרים בהם עסקאות יצוא כלי ירייה נמוכות בכמות הפרטים או בסכום כאמור, יראו באישור המנהל הכללי של משרד הביטחון והמנהל הכללי של משרד החוץ (להלן: המנכ"לים) או מי שהם הסמיכו לעניין זה, כרישיון שניתן על ידי הממשלה לפי סעיף 2(ב) לחוק כלי ירייה. כמו כן, נקבע כי במקרים מוגדרים של ייצוא ביטחוני מוגבל בזמן מסוג הצגה בתערוכה, הדגמה ללקוח מסוים או תחזוקת כלי ירייה יראו באישור המנכ"לים כרישיון יצוא מכוח חוק כלי ירייה.

ביום 4 בדצמבר 2025 התקבלה החלטת ממשלה מס' 3567 בנושא ייעול תהליכי הפיקוח על היצוא הביטחוני אשר הנחתה את השרים לבצע בתוך 120 ימים עבודת מטה במשרדיהם לצורך הצגת הצעת תיקון להחלטת ממשלה 339, כך שיעודכנו המקרים שבהם ניתן יהיה לראות באישור שניתן על ידי המנכ"לים, או מי שהסמיכו



לעניין זה, כאישור שניתן על ידי הממשלה לפי חוק כלי ירייה. זאת, במטרה ליעל את הליך מתן האישורים בנסיבות המתוארות בהחלטה.

עבודת מטה כאמור בוצעה בשיתוף גורמי המקצוע הרלוונטיים במשרדי הביטחון והחוץ והמלצות עבודת המטה, שעיקרן שימור מנגנון הליך האישורים שבהחלטה 339 בשינויים שיפורטו להלן, אושרו בידי הגורמים המוסמכים במשרדי הביטחון והחוץ.

תכליתה של הצעת החלטה זו היא לעגן המלצות אלו בדרך של תיקון החלטה 339, כדלקמן:

א. ביטול סעיפים 1.א. ו-1.ב. להחלטה הקובעים כתבין את כמות כלי הירייה או כמות פרטי התחמושת המיועדים ליצוא – המלצה זו נובעת מההבנה כי כמות פרטי כלי הירייה או פרטי התחמושת המיועדים ליצוא אינה מעידה בהכרח על רגישות או חשיבות עסקת היצוא, וכי תבין סכום העסקה מייצג באופן מתאים יותר את המקרים בהם נדרש אישור השרים. עקרון דומה ניתן לראות בתקנות הפיקוח על יצוא ביטחוני (היקף יצוא ביטחוני מכוח הסכם בין מדינת ישראל לבין מדינה אחרת שיובא לאישור ועדת השרים לביטחון לאומי), תשס"ח-2008, בהן נקבע רק התבין של ההיקף הכספי של העסקה לעניין החובה להביא את העסקה לאישור ועדת השרים ליצוא.

ב. תיקון סעיפים 1.א. ו-1.ד. להחלטה שעיקרו הגדלת הסכום הדורש את אישור השרים – בחלוף מעל 12 שנים ממועד אישור החלטה 339 נדרש לעדכן את הסכום המוצע שידרוש את אישור השרים. מוצע לשמר שתי מדרגות קבוע בהחלטה 339 – הראשונה (הנמוכה יותר) מתייחסת ליצוא לכל גורם והשנייה יצוא לגורמי ממשל לרשימת מדינות מוגדרת. בשקלול ההתייקרויות בענף התעשייה הביטחונית, שינוי כוח הקניה, הנובע בין היתר משיעור האינפלציה המצטבר, והגידול הניכר בהיקף היצוא הביטחוני הישראלי, מוצע להגדיל פי 5 את הסכומים הקבועים בסעיפים 1.א. ו-1.ד. להחלטה 339 כך שבמקום 1 מיליון דולר ארה"ב ו-5 מיליון דולר ארה"ב יבוא בהתאמה 5 מיליון דולר ארה"ב ו-25 מיליון דולר ארה"ב.

ג. תיקון סעיף 1.ה. להחלטה ע"י הוספת סוג נוסף של ייצוא זמני של כלי ירייה, בנוסף למצבים הקבועים כיום בהחלטה 339 – מוצע לקבוע כי יצוא של כלי ירייה למטרת תיקון יתווסף לרשימת המקרים בהם אישור המנכ"לים ייחשב כאישור שניתן ע"י הממשלה.

לשם הסר ספק, מובהר כי אין בתיקון הצעת ההחלטה המוצע בכדי לגרוע או לשנות מהוראות חוק הפיקוח או תקנותיו.

#### **נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה:**

הרחבת כמות עסקאות יצוא כלי ירייה שיובאו לאישור המנכ"לים, כחליף לאישור השרים, צפוי לזרז וליעל את הליך האישורים הנדרש לשם ייצוא כלי ירייה כנדרש בחוק כלי ירייה.

#### **תקציב:**

תיקון החלטת הממשלה 339 כמוצע לעיל אינו דורש השקעת משאבים לשם יישומה.

#### **השפעת ההצעה על מצבת כח האדם:**

לא רלוונטי.

**עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם:**

לא רלוונטי.

**החלטות קודמות של הממשלה בנושא:**

החלטת ממשלה מס' 3567 מיום 4 בדצמבר 2025 בנושא ייעול תהליכי הפיקוח על היצוא הביטחוני החלטת ממשלה מס' 339 מיום 9 ביוני 2013 בנושא הליך אישורים לרישיונות ייצוא ביטחוני בעסקאות כלי ירייה.

**עמדת היועצות המשפטיות של המשרדים יוזמי ההצעה:**

מצורפת חוות דעת משפטית.

**סיווגים:**

סיווג ראשי: 01 ביצועי.

סיווג משני: 01 חוץ וביטחון.

מגישים: שר הביטחון  
שר החוץ

כ"ה בניסן התשפ"ו  
12 באפריל 2026



**מדינת ישראל**  
**משרד הביטחון**  
**בלמ"ס**



**היועץ המשפטי למערכת הביטחון**

תאריך: 26  
כ"א בחשוון  
בפברואר  
תשפ"ו  
2026

**הנדון: חוות דעת משפטית נלווית להצעה להחלטת ממשלה בנושא הליך אישורים לרישיונות ייצוא ביטחוני בעסקאות של כלי ירייה – תיקון החלטת ממשלה**

**נושא ההחלטה:**

תיקון החלטת ממשלה מספר 339 מיום 9 ביוני 2013 (להלן: החלטה 339) בנושא הליך אישורים לרישיונות ייצוא ביטחוני בעסקאות ייצוא כלי ירייה.

**תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:**

ייצוא כלי ירייה צבאי מחייב לפי סעיף 2(ב) לחוק כלי הירייה, התש"ט-1949 (להלן: חוק כלי הירייה) אישור של הממשלה. מכוח הוראה זו התקבלו במהלך השנים שורה של החלטות ממשלה לגבי הליך האישורים הנדרש.

ההחלטה האחרונה שעניינה את מנגנון האישורים הנדרש היא החלטה מספר 339 מיום 9 ביוני 2013. החלטה זו קבעה כי בעסקאות ייצוא של כלי ירייה, במקרים שמורטו בהחלטה, יראו באישור הניתן על ידי מנכ"ל משרד הביטחון ומנכ"ל משרד החוץ (להלן: המנכ"לים) או מי שהם הסמיכו לעניין זה, כאישור הניתן על ידי הממשלה. עוד נקבע כי בהתאם לסעיף 33(א) לחוק יסוד: הממשלה, שר הביטחון ושר החוץ (להלן: השרים) יוסמכו לאשר, על דעת הממשלה, עסקאות ייצוא של כלי ירייה לפי לחוק כלי ירייה שלא נכנסות לגדרי המקרים שהוגדרו ככאלה הנדרשים באישור המנכ"לים. כמו כן, נקבע כי במקרים בהם התגלעו חילוקי דעות בין שני השרים או סבר אחד מהם כי קיימת לגבי עסקה פלונית רגישות מיוחדת, יכריע בעניין ראש הממשלה.

הליך האישורים האמור, נקבע לאחר חקיקת חוק הפיקוח על הייצוא ביטחוני, תשס"ז-2007 (להלן: חוק הפיקוח), המסדיר את הפיקוח של המדינה על ייצוא של ציוד ביטחוני, על העברת ידע ביטחוני ועל מתן שירות ביטחוני, וזאת מטעמים של ביטחון לאומי, יחסי החוץ של המדינה והתחייבויותיה הבין-לאומיות.



יצוין כי ההסדרים מכוח שני החוקים האמורים דרים יחדיו, וביחס לעסקאות יצוא כלי ירייה נדרש לעמוד הן בהליך האישורים הנקבע בהחלטה 339 והן בהסדרים הקבועים בחוק הפיקוח.

בחלוף יותר מ-12 שנים מעיגון מנגנון האישורים בהחלטה 339 ולאור התמורות המשמעותיות שחלו בעולם הייצוא הביטחוני, הטילה הממשלה על השרים בהחלטה מספר 3567 מיום 4 בדצמבר 2025 בנושא ייעול תהליכי הפיקוח על הייצוא הביטחוני להציע עדכון למקרים שבהם ניתן יהיה לראות באישור שניתן על ידי המנכ"לים, או מי שהסמיכו לעניין זה, כאישור הממשלה במטרה לייעל את הליך מתן האישורים.

לאור האמור, הציעו השרים לשמר את מנגנון האישורים שנקבע בהחלטה 339 בשינויים הבאים:

(1) ביטול תבחין כמות פרטי הכלים / התחמושת - הרציונל העומד בבסיס הצעת הביטול כאמור הוא ההבנה שמאפיין העלות מייצג באופן מדויק יותר את אופי העסקה ואת הצורך להביאה לאישור השרים.

(2) הגדלת הסכום הנדרש באישור השרים פי חמישה – לאור הגידול בהיקף הייצוא הביטחוני הישראלי מאז החלטת ממשלה 339 והצפי להמשך הגידול ביצוא הביטחוני בשנים הקרובות, ההתייקרויות בעולם הביטחוני והשינוי בערך הדולר, הוצע להגדיל את הסכומים באופן המייצג באופן מדויק יותר את עולם הייצוא הביטחוני כיום.

(3) הוספת ייצוא זמני לשם תיקון למצבים הקבועים כיום בהחלטה 339.

#### **קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרך פתרונם:**

ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

#### **עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:**

חוות דעת משפטית זו מתואמת עם היועצת המשפטית למשרד החוץ. בנוסף, נוסח ההצעה תואם עם הגורמים הרלוונטיים בייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים ועם הגורמים הרלוונטיים בלשכה המשפטית של המשרד לביטחון הלאומי.

#### **עמדת היועצות המשפטיות של המשרדים שהשרים העומדים בראשותם מגישים את ההצעה:**

אין מניעה משפטית לאשר את ההצעה.

בברכה,  
  
עמרי גיל, עו"ד  
סגן היועצת המשפטית